

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Cibotaru Valeriu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Cibotaru Valeriu XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 24.10.2019 – 30.03.2020 (prima instanță);
2. 28.05.2020 – 02.02.2021 (instanța de apel);
3. 08.04.2021 – 09.06.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 30 martie 2020, Cibotaru Valeriu a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului suma de 4 748 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cibotaru Valeriu, în perioada lunilor iulie – august 2019, sistematic o maltrata și aplica violența fizică în privința concubinei sale Cebotari Mariana, o intimida în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra ei. Nemijlocit la data de 05.08.2019, aproximativ între orele 15:00 – 17:00, Cibotaru Valeriu, aflându-se la domiciliul numitei Ivanov Ina din XXXXX, care este fiica concubinei sale Cebotari Mariana, urmărind același scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra ei, a certat-o pe concubina sa Cebotari Mariana, reproșându-i faptul că nu a rămas la stâna de oi, dar a venit să o ajute la reparații pe fiica sa, totodată cerându-i socoteală ce a făcut toată ziua. În timp ce o certa pe concubina sa Cebotari Mariana, Cibotaru Valeriu i-a aplicat acesteia o lovitură cu pumnul în regiunea feței, de la ce Cebotari Mariana a căzut, lovindu-se de un leagăn aflat în preajmă. În acel moment Ivanov

Ina a strigat la el să se oprească și ea ulterior a plecat la magazin. Între timp Cebotari Valeriu și-a continuat acțiunile sale de maltratare și aplicare a violenței în privința concubinei Cebotari Mariana.

În rezultatul acțiunilor lui Cibotaru Valeriu, numitei Cebotari Mariana i-au fost cauzate conform raportului de constatare medico-legală nr. 201912C0075 din 19.08.2019, traumă cranio-cerebrală cu patru echimoze pe față și hematom subdural, echimoze pe torace, abdomen, membrul superior stâng și membrele inferioare, fractura coastei 9 pe dreapta. Trauma cranio-cerebrală cu echimoze pe față și hematomul subdural, urmat de compresie cerebrală, care au cauzat decesul victimei Cebotari Mariana.

Astfel, acțiunile lui Cibotaru Valeriu au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi *„violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, soldată cu decesul victimei”*.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpat, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, invocând că, prima instanță nu a examinat cauza sub toate aspectele, bazându-și hotărârea doar pe raportul de expertiză medico-legală, soția sa fiind în stare de ebrietate a căzut de pe scări, iar ca urmare a acestei căzături a decedat, martorii audiați pe cazul dat au omis a relata anumite circumstanțe și anume, martorul Marinovschi Aliona a văzut că, inculpatul dormea în momentul când s-a întâmplat această nenorocire, iar fiica sa Ivanova Ina a văzut cum soția lui a căzut de pe scări și s-a lovit, după care a venit și la trezit pe el, a recunoscut că, în momentele în care soția lui consuma băuturi alcoolice în exces, nu se putea reține și aplica forța fizică în privința acesteia, însă își controla puterile.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, s-a respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță minuțios, sub toate aspectele, complet și obiectiv, a administrat probele, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel fără nici un dubiu rezonabil a stabilit vinovăția inculpatului Cibotaru Valeriu și corect a calificat acțiunile acestuia în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, nu pot fi reținute argumentele inculpatului Cibotaru Valeriu, invocate în apel precum că, prima instanță în motivarea hotărârii adoptate face trimitere la declarațiile martorilor Marinescu Aleona, Sandu Cristina și a succesorului părții vătămate Ivanova Ina, dar acești martori au fost speriați în instanța de fond au scăpat din vedere unele momente și

anume că, în momentul tragediei el, inculpatul, dormea, iar Ina Ivanova a văzut cum mama ei a căzut, după care a venit și la sculat pe el, or, asemenea circumstanțe nu au fost stabilite pe parcursul examinării cauzei, prin ce se constată că, atât martorii audiați în instanță, cât și succesorul părții vătămate au dat declarații potrivit faptelor derulate în momentul comiterii infracțiunii.

La fel, de către instanța de apel au fost apreciate critic argumentele inculpatului Cibotaru Valeriu, precum că, în momentul când soția lui consuma băuturi alcoolice, el nu-și putea controla furia și recurgea la pedepse cu aplicarea forței fizice, însă tot timpul își controla loviturile, or, din declarațiile martorilor anexate la materialele dosarului se constată că, inculpatul Cibotaru Valeriu când consuma băuturi alcoolice, dar în ziua comiterii infracțiunii, ultimul la fel, a consumat băuturi alcoolice, devenea foarte agresiv, aplicând forța fizică asupra persoanelor ce se aflau prin jurul lui și anume, martorul Pascal Tudor a declarat că, „...*Eu personal nu am văzut ca Valeriu să o bată pe Mariana, dar o vedeam deseori vânătă și pe mine Valeriu când se afla în stare de ebrietate mă agresa fizic, din care cauză fugeam de la stână și dormeam prin tușișuri până se liniștea...*„ (f.d. 34, vol. I), succesorul părții vătămate Ivanova Ina a declarat că: „...*cu trei săptămâni până la deces a văzut că mama sa, care se ținea de spinare și a întrebat-o ce s-a întâmplat?, la care , i-a spus că o doare o coastă și rărunchii. A întrebat ce a pățit și ea i-a spus că, nimic. L-a întrebat pe Valeriu ce a pățit și el i-a spus odată că, ”a căzut fiind îmbrâncită de cal, iar mai apoi i-a spus că, el a bătut-o...*” (f.d.33, vol. I), martorul Rusu Dumitru, care este concubinul succesorului părții vătămate Ivanov Ina, la fel a declarat că, „...*locuia la domiciliul lui Cibotaru Valeriu, acesta când se afla în stare de ebrietate se comporta agresiv, ne alunga din casă, mă amenința cu răfuială fizică, de câteva ori m-a lovit, din care cauză plecam și locuiam la părinții mei în XXXXX, iar când se liniștea revenea înapoi. De multe ori îi amenința că îi v-a tăia cu cuțitul și le aducea aminte de faptul că a fost închis pentru omor. La începutul anului 2017 a avut un conflict cu Cibotaru Valeriu în timpul căruia a fost înfipt cu cuțitul în apropierea inimii și atunci a retras plângerea de la poliție. În anul 2017 Cibotaru Valeriu a procurat o casă tot în XXXXX ca să locuiască ei și aici venea pe capul lor și fiind în stare de ebrietate îi alunga spunând că este casa lor. Deseori Cibotaru Valeriu o agresa fizic pe concubina sa Mariana, mai ales când ultima se afla în stare de ebrietate și aceasta îl numea cu diferite cuvinte necenzurate, dar niciodată nu sa adresat la poliție...*” (f.d. 36, vol. I).

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut și faptul că, prin sentința din 17.10.2000 inculpatul Cibotaru Valeriu a mai comis o infracțiune, care s-a soldat cu decesul victimei și pentru care și-a ispășit pedeapsa sub formă de închisoare, ceea ce dă dovadă că, inculpatul Cibotaru Valeriu este o persoană impulsivă, agresivă și care este în stare să comită astfel de infracțiuni, iar nerecunoașterea comiterii infracțiunii, instanța de apel a calificat-o drept o modalitate aleasă de către acesta în scopul evitării răspunderii penale.

Instanța de apel a mai indicat că, chiar dacă inculpatul a recunoscut parțial vinovăția, corectarea inculpatului Cibotaru Valeriu nu este posibilă fără izolarea lui de societate pe perioada stabilită de prima instanță, or, acesta anterior fiind judecat nu a mers pe calea corijării, din aceste considerente, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a constatat că, reeducarea și corectarea lui este posibilă numai în condițiile izolării de societate pe un termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, or, o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a respins argumentele inculpatului Cibotaru Valeriu, cu privire la asprimea pedepsei, or, pedeapsa stabilită și individualizată de către prima instanță, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită o pedeapsă mai blândă, invocând argumente similare cu cele invocate în apel (pct. 2 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- recunoaște vina pe deplin;

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că prin soluția instanțelor ierarhic inferioare referitor la mărimea, categoria și modul de executare a pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Lecturând textul recursului, Colegiul penal constată că, recurentul își exprimă dezacordul doar cu faptul că pedeapsa aplicată este prea aspră, astfel instanța de

recurs ordinar supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa (f.d. 62 – 63 v. II) corect și-a motivat soluția de a menține pedeapsa stabilită de prima instanță, concluzionând că pedeapsa aplicată inculpatului este proporțională, efectivă și disuasivă, ce va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare: gravitatea infracțiunii săvârșite – excepțional de gravă și faptul că inculpatul a mai fost condamnat anterior, în prezenta speță fiindu-i stabilită pedeapsa minimă prevăzută de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, or, conform prevederilor art. 201¹ alin. (4) Cod penal, pedeapsa este de la 12 la 15 ani.

Cât ține de argumentul invocat în recurs precum că recunoaște vina pe deplin, instanța de recurs îl apreciază ca irelevant, or, inculpatul a recunoscut vina doar în în ședința instanței de apel, pe când în cadrul urmăririi penale, în prima instanță inculpatul nu a recunoscut vina, mai mult, în cererea de apel a avocatului în numele inculpatului au fost invocate alegații în susținerea soluției de achitare, în continuare Colegiu penal reiterează că inculpatului i s-a stabilit corect pedeapsa minimă.

7. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectul contestat nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar

recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Cibotaru Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Cibotaru Valeriu XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 iulie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie